

KAJ BO S STRELSTVOM V PRIHODNJE?

Strelska družina Krim in problemi

Na področju strelskega športa v občini Vič-Rudnik, pa tudi drugje so se pogoji za delovanje SD tako poslabšali, da se upravičeno zastavlja vprašanje, kaj bo od te dejavnosti še ostalo v prihodnje. Pred letom 90 je bilo v občini 11 strelskih družin. Do letošnjega leta so prenehale z delovanjem nekaj dobre SD: **Rajko Skapin, Malči Belič, Bratov Gregorič** ter SD v **Horjulu, Podpeči, Velikih Laščah, Dobrovi** in na **Igu**. Sedaj delujejo samo še **SD Krim, Iška vas in Trnovo**. Vzrok za razpad je več, najtehtnejši pa so visoki stroški zabave orožja in municije, ki jih je nekoč subvencionirala vojska, najemnin, vzdrževanje objektov, tekmovalni itd. Razen tega, strelstvo ni več na listi prednostnih športov, s tem pa je ukinjen še nadaljnji del financiranja.

Od še delujočih društev je najmočnejša **Strelska družina Krim**, ki uporablja centralno strelišče na Dolenjski cesti. Predsednik društva **Zlato Podržaj** in tehnični vodja **Janez Mrkun**, sta diplomirana trenerja s specializacijo strelstva. Predstavnika sta povedala: »SD Krim je bila ustanovljena že leta 1968, pobudnik je bil Jože Podržaj. Med glavnimi iniciatorji in člani odbora je bil tudi sedanji župan Bogdan Bradač. Društvo se je hitro razvijalo, saj so imeli na razpolago strelišče na Dolenjski cesti. Že dolga leta so znani predvsem v puškarskih disciplinah. V streljanju z zračno puško, malokalibersko in vojaško puško so zasloveli predvsem njihovi mladinci, saj je SD Krim že od leta 71 v samem vrhu strelstva. Pri razvoju dejavnosti so jim veliko pomagali KS Krim, ŠD Krim in Društvo upokojencev Krim. S slednjimi so sodelovali pri izgradnji strelišča, omogočili pa so jim še brezplačno uporabo ogrevanja in razsvetljave na strelišču. Povezali so se z Ministrstvom za obrambo, z enoto MORS, ki jim pomaga s prevozi, pri nastopih s plačilom prijavnin ipd. V nadomestilo pa jim po dogovoru nudijo kadrovske pomoči pri vojaških disciplinah kot so streljanje z vojaško puško, ostrostrelsko in pištolo.

Največji problem so že omenjeni visoki stroški nabave orožja, municije in tarč, ki znašajo okrog 90 odstotkov potrebnih sredstev. Za pokrivanje tega dela stroškov Enota za šport ne namenja sredstev, kar vodi

Prošnjo za sprejem v društvo naslovite na UO SD Krim, Dolenjska cesta 11.

v zmanjševanje dejavnosti in razpade društev. Dejavnost nekaterih SD je bila nekoliko zavrtja, saj zaradi preureditve centralnega strelišča tam štiri leta ni bilo tekmovalja. To je bil seveda dodatni razlog za osip članstva.

Društvo ima sedaj okrog 60 članov, predvsem mladine. Nastopajo v 1. in 2. slovenski ligi s serijsko MK puško. Redno se udeležujejo vseh državnih prvenstev v streljanju s puško in pištolo v različnih disciplinah. Njihovi člani – rezervisti se udeležujejo vseh vojaških tekmovalj. V letu 1993 so bili

večkratni ekipni in posamični prvaki v streljanju z vojaško avtomatsko puško. V državni ligi v streljanju z MK serijsko puško so dosegli 3. mesto. Značilno za širino in kvaliteto njihove dejavnosti je, da so med samo štirimi društvi v Sloveniji, ki nastopajo v vseh disciplinah s puško in pištolo. Trenutno se pripravljajo na državno prvenstvo v Turnišču.

Njihovi glavni štirje cilji so: s šolo streljanja razširiti kadrovske potenciale iz katerih bi se razvili kvalitetni strelci, posebej v državno reprezentanco, izšolanje dveh trenerjev oziroma inštruktorjev ter formiranje ekipe mladincev za streljanje s standardno zračno pištolo.

Osnovno člansko zaledje je Osnovna šola Oskar Kovačič, s katero so že v dogovoru, da bodo v aprilu in maju izvedli akcijo pridobivanja novih članov. Šolanje sodnikov, trenerjev, trenerjev prvega razreda in inštruktorjev občasno organizira Strelska zveza v sodelovanju s Fakulteto za šport, problem

Strelska družina Krim je že 26 let močan vzgojni center vrhunskih strelcev

pa so spet finance. Posebna značilnost strelstva je, da lahko tekmovalci nastopajo vse življenjske obdobje, tudi še pri šestdesetih letih. To pomeni, da za razliko od drugih športov ni veliko prehajanja tekmovalcev med organizatorje dejavnosti, ki jih vedno primanjkuje. Strelišče je po obnovi že usposobljeno za streljanje z zračno puško in MK puško na 50 metrov, za obnovo možnosti streljanja z vojaško puško pa trenutno ni sredstev. Na strelišču je 40 mest za zračno puško in 48 za malokalibersko. Žal strelišče ni opremljeno kot sodobna po svetu, kjer je na razpolago elektronska oprema in tarče, monitorji in računalniki. Tudi arhitekturna rešitev razširjenega objekta ni funkcionalna, glede izrabe prostora, prisotnost gledalcev pa ni možna. Ker teh ni, ni sponzorjev in denarja, čeprav se streljanje uveljavlja kot atraktiven šport.

Poudariti je treba, da občina Vič-Rudnik poseduje Centralno mestno strelišče, ki je največji tovrstni objekt v državi med okrog 3000 različnimi strelišči. S tega vidika je pomembno delovanje matične SD Krim. Temu primerno bi moralo biti tudi obravnavanje problematike strelskih društev.

F. V.

PREDSTAVLJAMO VAM

Balonarski klub Zmajček

Med športi, ki jih od daleč še kar poznamo, le malokrat pa se z njimi pobliže srečamo je brez dvoma letenje. V viški občini od leta 89 deluje **Balonarski klub Zmajček**, ki ima petindvajset aktivnih in okrog tristo podpornih članov. O dejavnosti kluba smo se pogovarjali z izkušenima pilotoma **Janezom Bernardom** in **Borutom Groeglom**, ki je tudi predsednik kluba.

Leteti pod nebom, kot ptica je želja, ki je od nekdanjih navdihovala zanesenjake. Legenda o Dedalu in Ikaru spominja na pone-srečen poizkus. Leonardo da Vinci je po študiju leta ptic izdelal načrte za napravo, ki jo je poimenoval mahokrilcec. Žal naprava ni poletela, saj je bila takratna tehnologija neustrezna in teža naprave prevelika v primerjavi s skromno močjo človekovih mišic. Letenje, toda z nemahajočimi, togimi krili je prvič uspelo Ottu Lilienthalu konec prejšnjega stoletja. Prva naprava, ki je zares dlje časa ostala v zraku je bil balon na topli zrak, ki sta ga izdelala brata Montgolfier že leta 1783. Športniki, ki jim danes letenje ni le oblika zračnega transporta se še najraje vračajo k jadrlnim zmajem, padalom in balonom pod katerimi lahko občutijo sunke vetra in obvladujejo višino.

V BK Zmajček ima športno letenje z baloni tri vidike; tekmovalnega, rekreativnega in tudi komercialnega. Cilj torej ni vedno preleteti najdaljšo določeno razdaljo ali ostati čimdlje v zraku. Za letenje je potrebno ustrezno znanje s področja meteorologije, navigacije ter teorije in prakse letenje. Šele z uspešno opravljenimi izpiti je možno pridobiti kvalifikacijo pilota za samostojno letenje. Ni torej dovolj vedeti, da se bo balon dvignil, ko se zrak v njej ogreje in postane lažji v primerjavi z zrakom v okolici. Pilot lahko neposredno upravlja le z višino letenja, saj balon nima lastnega pogona.

Vendar pa se smer vetra zaradi značilnosti zemljišča in pojavov v ozračju v različnih višinah spreminja. Tako se spretnemu pilotu nad ljubljansko kotlino v poletnem času na razpolago celotna roža vetrov. Za dvigovanje se zrak v presledkih ogreva z močnimi plinskimi gorilniki, priključenimi na jeklenke s propanom. Plamen iz šob je usmerjen v notranjosti balona, ob pritisku pa topel zrak izpustimo z odzračevalnim padalom. V klubu imajo sedaj dva balona s prostornino preko 2000 kubičnih metrov zraka in še dva zasebna balona. Največkrat letijo nad ljubljansko kotlino, prostor za vzlet pa izberejo glede na smer vetra, tako da je možen čimdaljši polet. Z dovolj znanja in izkušnjami lahko z izbiro ustrezne višine posredno upravljamo s smerjo potovanja balona. Pilot si pri tem pomaga z zemljevidi in instrumenti; višinomerm, variometrom, kompasom, termometri, tlakomeri plina, boljše opremljeni pa že z elektronskimi napravami za takojšnje satelitsko navigacijo. Običajno spremlja let balona še zemeljska posadka z vozilom in radijsko zvezo z balonom. Tudi za zemeljsko posadko je treba imeti ustrezen izpit. Zemeljski navigator obvešča posadko v košari balona o podatkih s tal; o jakosti vetra, gibanju balona, terenu in ovirah, ter možnostih za

pristanek. Med tekmovalni pomaga tudi po več zemeljskih posadk.

Na tekmovaljih je bistveno natančno letenje, kar pomeni, da je treba po določeni poti in času prispeti do cilja. Zmajček je bil doslej organizator vseh tekem državnega prvenstva v Sloveniji. Udeležujejo pa se tudi evropskih in svetovnih prvenstev ter pokalov različnih sponzorjev. V Sloveniji je šest registriranih balonarskih klubov, Zmajček pa zaseda 2. 3. in 4. mesto. Letos bodo od 9. do 18. septembra organizirali evropsko prvenstvo, ki bo tokrat prvič v državi Sloveniji. Tekmovalni del bo v Murški Soboti, komercialni pa v Ptujju. Glede na propozicije se ga bo iz Slovenije udeležil en pilot, Janez Bernard, morda tudi dva. Žal vrhunski tekmovalci v tem športu nimajo urejenega statusa vrhunškega športnika. Vključeni so v Balonarsko zvezo, ta pa v Letalsko zvezo Slovenije, vendar jim to ne zagotavlja nikakršnega financiranja.

Letenje je drag šport in prav zagotavljanje denarja zahteva več časa kot samo letenje. Zato se ukvarjajo še s komercialnimi leti, katerih namen je reklama za določene sponzorje in z vožnjo potnikov proti plačilu. Precej jim pomagata dva stalna sponzorja, Econocon in Petrol, ter še občasni sponzorji na posameznih prireditvah, kot so smučarski poleti v Planici, Zlata lisica v Mariboru itd.

V klubu organizirajo tudi letalsko šolo specializirano za letenje z baloni, saj sta za poučevanje usposobljena dva inštruktorja. Letošnji slušatelji so že obiskovali začetni tečaj, na katerem so pridobili osnovna znanja, čaka jih še izpit. V aprilu pa se prične še šola za pilote balonov, moške ali ženske, v kateri bo morda prosto še kakšno mesto. Tudi kdor bi rad postal podporni član, ali član zemeljske posadke bo dobil podrobnejše informacije v **Balonarskem klubu Zmajček**, Ižanska 305, tel. 1272-534. F. V.

NTK Preserje v I. državni ligi

Članska ekipa se je vključila v državno ligaško tekmovalje v sezoni 1987/88, to pomeni sedmo leto ligaškega tekmovalja, začetek tekmovalja je bil v najnižji ligi do tekmovalja v II. državni ligi. Prvi ekipni dvoboj smo odigrali 17. oktobra 1987 leta. Ekipa je v tem času odigrala 114 prvenstvenih tekem, zabeležila 62 zmag in 52 porazov. V zadnji sezoni 1993/94 je osvojila 1. mesto v II. državni ligi brez poraza (16:0). Vsem bivšim igralcem in trenerjem, posebno pa igralcem, ko so si to mesto priborili iskrene čestitke in najboljše želje v nastopanju med najboljšimi namiznoteniskimi klubi v Sloveniji. Iskreno se zahvaljujemo tudi **NTK OLIMPIJI** za pomoč in sodelovanje, kajti brez dobrega sodelovanja z njimi tudi naš klub ne bi mogel priti do tako dobrih rezultatov.

V Preserju se odvijajo namiznoteniska tekmovalja kar po tekočem traku. Bili smo organizatorji regijskega tekmovalja pionirjev in pionirk, na katerem je nastopalo preko 150 tekmovalcev, **TOP** turnirja mladincev, **TOP** turnirja pionirjev, tekmovalja za **»NOTRANJSKI POKAL«** ter **TOP** turnirja mlajših pionirjev, na vseh tekmovaljih so nastopali tudi naši igralci in dosegli dobre rezultate. Pred nami je še organi-

zacija **TOP** turnirja Republike Slovenije za člane v mesecu maju.

Največ zaslug za dobro organizacijo tekmovalj in dobro počutje tekmovalcev pa imajo sigurno sponzorji in donatorji kluba. Vsem se za dano pomoč iskreno zahvaljujemo, še posebno pa **»MESARJI LAJČI«** iz Notranjih gor, katera nam je nudila prehrano ob vseh naštetih tekmovaljih.

NTK PRESERJE

HIŠE

* Na lepi lokaciji ob Tržaški cesti oddajamo in prodajamo pisarniške prostore. Telefoni in parkirišča zagotovljeni.

* V neposredni bližini Domžal prodamo gradbeno parcelo velikosti 603 m² za 40000 DEM

* Kupujemo do 3000 m² zazidljive gradbene parcele za poslovno dejavnost na območju Ljubljane.

* Na območju Viča, Rožne doline, Brda ali Vrhovcev iščemo ponudnike stanovanj in stanovanjskih hiš.

* V središču Kranjske Gore prodajamo lokale različnih velikosti za 2000 DEM/m².

Ne obremenjujte se z oglaševanjem in iskanjem najugodnejših ponudnikov. Te skrbi prepustite podjetju:

rokada d.d. podjetje za promet z nepremičninami, Ljubljana, Pražakova 8/1 tel.: 316-653, 13-24-317 faks:13-24-203

POSLOVNI PROSTORI